

Over de foto's en fotograaf:

Op de foto's zijn de vrijwilligers afgebeeld die de molen draaien en de eeuwenoude zaagtechniek levend houden. Dat lukt alleen maar door met de molen regelmatig te zagen. Alleen dan blijft deze kennis behouden en worden de uitdagingen ervan blijvend onderzocht. De vrijwilligers houden zich daar dagelijks bezig. Bijvoorbeeld, hoe je een kromme stam goed op spant, hoe je het maximaal aantal planken of balken uit een stam haalt, of hoe je de zagen zo lang mogelijk scherp houdt en als die bot zijn, hoe slijp je de zagen dan?

Door het 'te doen' blijft de kennis van de zaagmolen behouden. En dat doen de vrijwilligers met plezier, zoals vastgelegd in de afbeeldingen.

Deze foto's zijn niet zo maar in zwart-wit gemaakt, maar echt in het zwart-wit geschoten. De fotograaf, vrijwilliger Peter Moerland (te zien bij de slijp machine), had al jaren een middenformaat 6x6 Rolleicord camera liggen, gemaakt in 1957. Na een test bleek het resultaat verbluffend en bleek het de perfecte gelegenheid om de oude zaagtechniek op De Gekroonde Poelenburg op de gevoelige plaat vast te leggen. De foto's zijn vastgelegd op Ilford HP5 plus (S)400 zwart-wit rolfilm.

Zoals het zagen op De Gekroonde Poelenburg ervoor zorgt dat oude technieken en kennis over houtzaagmolens niet verloren gaat, geldt dat voor het fotografie project hetzelfde. Zo was het weer een uitdaging om met slechts 12 foto's op een filmrol deze reportage te doen en weer te ontdekken hoe het werkte met belichting, sluitertijden, diafragma, etc. Iedere opname is daarom zorgvuldig gemaakt.

Van links naar rechts

Hieronder staat van links naar recht een korte beschrijving:

Foto 1: Evert Verhoeven, vrijwillig molenaar sinds 2021 aan het kruien. De molen kan 360 graden gedraaid worden zodat we vanuit elke windrichting kunnen zagen met de molen.

Foto 2: Evert Verhoeven molenaar/instructeur en Jan Tanger molenaar in opleiding. De stam wordt vastgelegd aan de slee zodat deze niet loskomt tijdens het zagen.

Foto 3: Gerrit Admiraal, 17 jaar vrijwillig molenaar klimmend in de roede om de zeilen voor te leggen.

Foto 4: Rick Struik hoofmolenaar samen met Jan Gijs Koppe en Piet Breed beiden maalploeglid poserend voor een populieren plaat die gekantrecht gaat worden.

Foto 5: Jan Doodeman, 40 jaar vrijwilliger die de geslepen zagen controleert. Na ongeveer 50 meter zagen moeten deze geslepen worden.

Foto 6: Peter Moerland, 5 jaar vrijwilliger specialist in het slijpen die druk is met het slijpen van de zagen. Hij heeft een boekwerk gemaakt over het slijpen van de zagen.

Foto 7: Bob Vink, 17 jaar vrijwillig molenaar, Peter Booij en Erik d'Ailly beiden geslaagd in 2024 als vrijwillig molenaar bij het kruidrad. Hiermee zetten we de hele molen op de wind. Een zwaar karwei.

Foto 8: Rick Struik, hoofmolenaar sinds 2024 en Piet Breed maalploeglid sinds 2017 kijkend naar het zaagwerk. Een lopende zaag willen we niet dus letten we goed op!

Foto 9: Bob Vink, 17 jaar vrijwillig molenaar, Peter Booij en Erik d'Ailly beiden geslaagd in 2024 als vrijwillig molenaar staand op de balie. Hier leggen ze de zeilen voor. Afhankelijk van de wind hebben we verschillende zeilvoeringen.

Foto 10: Rick Struik hoofdmolenaar, Henk Kroes 25 jaar werkzaam voor de Zaanse molen en Jan Gijs Koppe 12 jaar vrijwilliger bij het kruidrad. Om de kruipaal leggen we een dik touw zodat we de molen kunnen kruien.

Foto 11: V.l.n.r. Jan Gijs Koppe, Rick Struik, Piet Breed, Henk Kroes en Peter Moerland. Elke dinsdag is deze maalploeg aanwezig om de molen te laten draaien.

Foto 12: Gerrit Admiraal en Bart Stuurman beiden vrijwillig molenaar druk met inhalen. Na een geslaagde werkdag halen we de zeilen weer van de roede en zetten de molen vast en aan de bliksemafleider.